

Dydaktyka literatury i języka polskiego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Dydaktyka literatury i języka polskiego
Kod przedmiotu	05.1-WH-FIPIP-DLJP-2-W-S14_genBF8BV
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Leszek Jazownik, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Przedmiot ma na celu przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego w szkole ponadpodstawowej, a w szczególności wyposażenie ich w umiejętności:

- organizowania lekcji z zakresu podstawowych działów edukacji polonistycznej, tj. nauczania literatury, kształcenia językowego, ćwiczeń w mówieniu i pisaniu oraz edukacji kulturalnej;
- ewaluacji osiągnięć uczniów.

Wymagania wstępne

Uzyskanie zaliczenia zajęć z dydaktyki realizowanych w III semestrze.

Zakres tematyczny

Wykład

- Współczesne kierunki przemian modelu edukacji polonistycznej.
- Główne koncepcje nauczania literatury w ich rozwoju historycznym.
- Dydaktyka literatury wobec najnowszych tendencji w badaniach literaturoznawczych (edukacyjne implikacje zwrotu konstruktywistycznego, zwrotu narracyjnego i zwrotu etycznego w badaniach literaturoznawczych).
- Miejsce historii literatury we współczesnych programach i podręcznikach szkolnych.
- Objaśnianie tekstów oraz komentarz językowy i merytoryczny.
- Sylwetki pisarzy na lekcjach języka polskiego.
- Kształcenie umiejętności wartościowania i oceny dzieła literackiego.
- Edukacja regionalna na lekcjach języka polskiego.
- Muzea literackie w pracy polonisty
- Wykorzystywanie zasobów bibliotecznych i Internetowych w nauczaniu języka polskiego.
- Ewaluacja osiągnięć uczniów szkół ponadpodstawowych.
- Nauczyciel polonista jako wychowawca młodzieży.
- Ukryty program szkoły.
- Etyka zawodu nauczycielskiego. Awans zawodowy nauczyciela.

Ćwiczenia

- Wprowadzanie nowych form wypowiedzi w szkole ponadpodstawowej.
- Analiza konspektów lekcji poświęconych wprowadzaniu nowych form wypowiedzi w szkole ponadpodstawowej.
- Nauczanie ortografii i interpunkcji w szkole ponadpodstawowej.
- Konstrukcja konspektów lekcji poświęconych nauczaniu ortografii i interpunkcji.
- Klasyfikacja błędów w uczniowskich wypracowaniach.
- Poprawa prac klasowych i wypracowań domowych.
- Sztuki plastyczne i fotografia na lekcjach literatury w szkole ponadpodstawowej.
- Analiza konspektów poświęconych omawianiu dzieł plastycznych.

9. Teatr i film w edukacji polonistycznej. Nowe media w pracy polonisty.
10. Analiza konspektów poświęconych omawianiu dzieł filmowych i teatralnych,
11. Przygotowanie uczniów do zdawania egzaminów maturalnych z języka polskiego – egzamin pisemny.
12. Analiza arkuszy egzaminacyjnych dla szkół ponadpodstawowych.
13. Przygotowanie uczniów do zdawania egzaminów maturalnych z języka polskiego – egzamin ustny.
14. Konkursy polonistyczne. Praca z uczniem zdolnym i uzdolnionym.

Metody kształcenia

Wykład, prezentacja, analiza konspektów, analiza dokumentacji oświatowej, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student dysponuje uporządkowaną wiedzą na temat poszczególnych działów edukacji polonistycznej	KFP2_W23	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - analiza samodzielnie skonstruowanych konspektów lekcji	- Wykład - Ćwiczenia
Student określa zasady doboru programów, podręczników, środków dydaktycznych, metod i form pracy z uczniem	0.1.1.W04. 0.1.1.W15.	- dyskusja - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Ćwiczenia
Student wykorzystuje wiedzę o prawidłowościach procesu kształcenia w zakresie edukacji literackiej, językowej i kulturalnej do konstrukcji konspektów lekcji i organizowania lekcji w szkole ponadpodstawowej	0.1.2.U02. 0.1.2.U07.	- dyskusja - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - analiza samodzielnie skonstruowanych konspektów lekcji	- Wykład - Ćwiczenia
Student dysponuje umiejętnością kontroli i oceny osiągnięć uczniów oraz umiejętnością wykorzystywania wyników diagnoz pedagogicznych do sterowania procesem rozwoju wychowanków	0.1.2.U10. 0.1.2.U11.	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - opinia opiekuna praktyk - korekta błędów uczniowskich	- Wykład - Ćwiczenia
Student ma świadomość norm etycznych, którymi kierować powinien się współczesny nauczyciel, oraz rozumie potrzebę aktywnego angażowania się w życie szkoły i środowiska	0.1.3.K01. 0.1.3.K06.	- dokumentacja praktyki - dyskusja - opinia opiekuna praktyk	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Opanowanie wiedzy teoretycznej, zaliczenie zadanych konspektów oraz zdanie egzaminu.

Literatura podstawowa

Bortnowski S., *Historia czy literatura? (podręcznikowy rekonesans)*, "Język Polski w Liceum" 2002, nr 2, s. 48-57.

Edukacja regionalna. Dziedzictwo kulturowe w zreformowanej szkole, red. Stefan Bednarek, Wrocław 1999.

Janus-Sitarz A, *Komu potrzebne jest ocenianie? Wokół ewaluacji osiągnięć ucznia*, [w:] *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004, s. 241-261.

Jazownik L., *Godziny polskiego jako szkoła polskości*, [w:] idem, *W kręgu historii i teorii edukacji polonistycznej. Studia i szkice*, Zielona Góra-Warszawa 2011, s. 217-237.

Jazownik L., *Objaśnianie słów i rzeczy*, [w:] idem, *W kręgu historii i teorii edukacji polonistycznej. Studia i szkice*, Zielona Góra-Warszawa 2011, s. 331-349.

Jazownik L., *Uczeń w roli historyka literatury, krytyka literackiego i »zwykłego« czytelnika*, [w:] K. Biedrzycki i A. JanusSitarz (red.), *Doświadczenie lektury. Między krytyką literacką a dydaktyką literatury*, Kraków 2012, s. 97-106.

Jazownik L., *Uwagi o nauce wartościowania i oceny dzieła literackiego*, [w:] idem, *W kręgu historii i teorii edukacji polonistycznej. Studia i szkice*, Zielona Góra-Warszawa 2011, s. 286-308.

Jedliński R., *Gatunki publicystyczne w szkole średniej*, Warszawa 1984.

Kaniewski J., *Koncepcja egzaminu maturalnego a kształcenie polonistyczne: konstrukcja tematów i kryteria oceniania prac pisemnych na tzw. nowej maturze*, Poznań 2007.

Kram J., *Nauczanie ortografii i interpunkcji w szkole średniej*, Warszawa 1991.

Maćkiewicz J., *Jak dobrze pisać: od myśli do tekstu*, Warszawa 2010.

Madejowa M., *Zasady sprawdzania wypracowania szkolnego*, [w:] *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.

Marzec A., Rzęsikowski S., *Edukacja teatralna, filmowa i radiowa na lekcjach języka polskiego*, Kielce 1994. arkiewicz H., *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków 1984.

Nagajowa M., *Nauka o języku dla nauki języka*, Kielce 1994.

Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1987.

Półturzycy M.J., *Muzea literackie w nauczaniu języka polskiego*, Warszawa 1978.

Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005.

Stodolna-Rybczyńska A., *Lekcje polskiego w muzeum*, Wrocław 2001.

Ślósarz A., *Media w służbie polonisty*, Kraków 2008.

Uryga Z., *Biografia czy biografistyka?*, [w:] idem, *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Kraków-Warszawa 1996, s. 194-202.

Zaśko-Zielińska M., Majewska-Tworek A., Piekot T., *Sztuka pisania. Przewodnik po tekstach użytkowych*, Warszawa 2008.

Żłobicki W., *Ukryty program w edukacji: między niewiedzą a manipulacją*, Kraków 2002.

Literatura uzupełniająca

Bortnowski S., *Jak uczyć poezji?*, Warszawa 1991.

Jazownik L., *Jak pytać o dzieło literackie w szkole?*, Zielona Góra 1999.

Jazownik L., *Teoria literatury a wizje edukacji literackiej*, Zielona Góra 2003.

Marzec A., Rzęsikowski S., *Edukacja teatralna, filmowa i radiowa na lekcjach języka polskiego*, Kielce 1994.

Ślósarz A., *Media w służbie polonisty*, Kraków 2008.

Uwagi

Jest to przedmiot obowiązkowy w ramach specjalności *nauczycielskiej*.

Zmodyfikowane przez dr hab. Leszek Jazownik, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 11-05-2021 15:22)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ